

شناخت صنعت سبز مجموعه مقالات گردشگر

Understanding the Green Industry

تألیف:

دکتر علی لوفان

سرشناسه	لوافان، علی، ۱۳۳۱-
عنوان و نام پدیدآور	شناخت صنعت سبز (مجموعه مقالات گردشگری)/ مؤلف: علی لوافان.
مشخصات نشر	اصفهان: انتشارات ارکان دانش، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	۴۳۰ ص، جدول، نمودار
شابک	978-600-287-167-1
وضعیت فهرست نویسی	فیپا
موضوع	گردشگری - ایران - مقاله ها و خطابه ها Tourism- Iran- Addresses, essays, Lectures
موضوع	گردشگری - مقاله ها و خطابه ها Tourism- Addresses, essays, Lectures
رده بندی کنگره	G ۱۵۴/۹
رده بندی دیویی	۳۳۸/۴۷۹۱-۹۵۵
شماره کتبخانی ملی	۸۶۹۷۵۵۶

انتشارات ارکان دانش

سایت خرید کتاب: www.Arkan-danesh.com

نام کتاب	شناخت صنعت سبز (مجموعه مقالات گردشگری)
مؤلف	دکتر علی لوافان
ناشر	انتشارات ارکان دانش
چاپ اول	زمستان ۱۴۰۰
شمارگان	۱۰۰ جلد
تنظیم و صفحه آرایی	انتشارات ارکان دانش
طراحی جلد	کانون آگهی و تبلیغات نقشینه
خدمات چاپ و صحافی	آبان
قطع و شمارش صفحات	وزیری، ۴۳۰ صفحه
قیمت	۱۳۰,۰۰۰ تومان

ISBN: 978-600-287-167-1

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۸۷-۱۶۷-۱

اصفهان: خیابان شیخ بهایی، چهارراه سرتیپ، کوی شهید مهرداد انصاری (سرتیپ)، نرسیده به طالقانی، پلاک ۹۲.

تلفن: ۰۳۲۳۴۱۳۳۹، ۰۳۲۳۵۶۸۵۸، ۰۳۲۳۵۶۸۵۹. نمابر: ۰۳۲۳۴۱۳۳۹. کدپستی: ۸۱۳۵۸-۶۵۶۳۱

مراکز فروش: اصفهان: ۰۳۲۳۴۱۳۳۹-۰۳۲۳۵۶۸۵۹، تهران: ۰۶۶۹۶۳۵۵۴-۰۶۶۴۹۲۲۶۶-۰۲۱

شناخت پدیده‌ها می‌تواند بینش و نگرش انسان‌ها را دگرگون سازد و آنها را وادار به حرکت، جنبش و جهش مثبت نماید. صنعت گردشگری نیز پدیده‌ای است که در گستره تاریخ بشر، رو به رشد، توسعه و پیشرفت بوده است. از هنگامی که انسان با پای پیاده یا با چهارپایان از نقطه‌ای به نقطه دیگر حرکت می‌کرده، تاکنون که از یک طرف کره زمین به طرف دیگر به سرعت و به راحتی سفر و نقل مکان می‌کند و گردشگری را جزء ضروریات زندگی خویش می‌داند و آن را در "سبد کالای ضروری خانوار" خویش قرار می‌دهد، نیاز به شناخت دارد تا بتواند از ارزش‌ها و اثرات مثبت آن در جوامع آگاه باشد. از دیربها تاکنون سیر صعودی و پیشرفت این صنعت بر اکثر کشورهای جهان آشکار و هویدا است و از این صنعت مگر در مواقع بروز بحران‌های طبیعی و غیرطبیعی که باعث فراز و فرودهایی در این صنعت شده‌اند؛ منتفع گشته‌اند. با استفاده از رویکردهای تاب‌آوری و هوشمندسازی می‌توان تا حدودی خسارت‌های ناشی از بحران‌ها را تعدیل نمود. البته برای رسیدن به توسعه پایدار این صنعت، باید‌ها و نیاید‌هایی وجود دارد که بایستی آنها را در نظر گرفت و در جهت برطرف کردن آنها سعی و کوشش وافر بعمل آورد. آسیب‌شناسی و شناخت نقاط ضعف و قوت و تهدید و فرصت در این صنعت و باور به ارزشمندی و اعتبارسنجی این صنعت از ضروریات است. در بعضی جوامع با داشتن امکانات و توانمندی‌های بسیار عوامل این صنعت متأسفانه نتوانسته‌اند از آنها به خوبی در جهت ابعاد شش‌گانه:

۱- اقتصادی

۲- سیاسی

۳- اجتماعی

۴- فرهنگی

۵- مدیریتی

۶- زیست محیطی استفاده کنند؛

در مقابل آنها جوامعی وجود دارند که با نداشتن امکانات گردشگری و آثار تاریخی تمام سعی و تلاش خود را جهت ایجاد جاذبه‌های این صنعت بکار می‌گیرند تا بتوانند از سهم جهانی این صنعت بهره‌ای ببرند. کشورهای پیشرفته و توسعه یافته به خوبی از ظرفیت‌های موجود خود در راه پیشرفت در این صنعت استفاده می‌کنند و بخش عظیمی از درآمد ملی خود را از ارائه خدمات گردشگری بدست می‌آورند. برای رسیدن به توسعه پایدار گردشگری نیاز به رویکردهایی از قبیل ایجاد نقشه راه و ترسیم اهداف، سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی زمانبندی شده و برنامه‌ریزی راهبردی می‌باشد و با استفاده از رویکردهای مدیریتی از قبیل رویکرد توسعه منابع انسانی، استعدادیابی، کارآفرینی، چابک‌سازی و تعالی سازمانی می‌توان نقاط ضعف را برطرف و تهدیدها را به فرصت‌ها تبدیل نمود.

داشتن حدود نیم قرن تجربه در صنعت گردشگری و اطلاعات و دانسته‌های مختصری در مورد داشته‌های گرانسنگ و متعدد گردشگری و علاقه وافر و اشتیاق به این صنعت، پژوهشگر را تشویق و وادار به پژوهش و تحریر ۲۱ مقاله که مورد تایید هیأت داورى کنفرانس‌ها و مجلات گردیده، نمود؛ تا شاید اثرات بسیار کمی در این صنعت بگذارد. پژوهشگر طی نیم قرن با دوره‌های متفاوت رونق و رکود، فراز و نشیب و مواجهه با بحران‌های طبیعی و غیرطبیعی بسیاری که اثرگذار در این صنعت بوده؛ روبرو گشته و تجربه کرده است.

ایران با داشتن آثار متعدد تاریخی، فرهنگی، آثار ملموس و ناملموس، داشتن تنوع اقلیمی و آب و هوایی و امکانات و پتانسیل‌های بسیار با استفاده از رویکردهای متعدد مورد نیاز، بکارگیری مدیران متخصص، توانمند، خلاق، نوآور و کارآ، رعایت بعضی از اصول و داشتن و ترسیم نقشه راه و سیاست‌گذاری‌های متقن و برنامه‌ریزی‌های زمانبندی شده و راهبردی می‌توان به توسعه پایدار صنعت گردشگری دست یافت.

با توجه به قابلیت‌ها، داشته‌ها و سرمایه‌های بی‌نظیر گردشگری و نگرش، بینش، اعتقاد و باور به این صنعت می‌توان به یکی از کشورهای توسعه یافته در این صنعت تبدیل گردید. براساس گزارش سازمان جهانی گردشگری، ایران رتبه دهم جاذبه‌های باستانی و تاریخی و فرهنگی و رتبه پنجم جاذبه‌های طبیعی در جهان را دارا می‌باشد. به همین منظور می‌توان به وسیله چنین صنعتی به پیشرفت‌های شگرفی در جامعه دست یافت. چه بسیار مایه تاسف و تألم خواهد بود که نتوان از این منبع سرشار از منفعت، عامل اشتغال، کارآفرینی و توسعه رفاه اجتماعی استفاده برد.

در خاتمه لازم می‌دانم از خانم‌ها سوسن صناعی و تهمینه وحیددستجردی که با اینجانب همکاری نموده‌اند تشکر نمایم.

همچنین از انتشارات ارکان دانش، جناب آقای مهندس محمد ترابیان مدیریت انتشارات، سرکار خانم نسرين مختاری که بازبینی نهایی متن و هماهنگی‌های مراحل چاپ کتاب را به عهده داشتند، همچنین سرکار خانم‌ها فاطمه چلمغانی در ویرایش و صفحه‌آرایی نهایی کتاب و حمیده ختمی‌پناهی به خاطر طراحی جلد تشکر و قدردانی می‌نمایم.

امیدوارم با توجه به امکانات و داشته‌های باارزش صنعت گردشگری در ایران که استحقاق پیشرفت روزافزون را دارد، این صنعت در کشور عزیزمان به موفقیت کامل دست یابد.

علی لوافان
زمستان ۱۴۰۰

فصل اول: بررسی نقش مدیریت دانش بر صنعت گردشگری

چکیده	۱
مقدمه	۲
دانش و کاربرد آن	۳
مدیریت دانش	۵
مدیریت دانش در گردشگری	۶
مدلی برای گردشگری	۹
بحث و نتیجه گیری	۹
پیشنهادهای	۱۰
منابع	۱۱

فصل دوم: بررسی اثربخشی رویکرد آینده پژوهی در توسعه گردشگری شهر اصفهان

چکیده	۱۳
مقدمه	۱۴
آینده	۱۶
آینده پژوهی	۱۷
آینده پژوهی در توسعه گردشگری	۲۰
بحث و نتیجه گیری	۲۰
پیشنهادهای	۲۱
منابع	۲۲

فصل سوم: نقش آموزش در توسعه پایدار صنعت گردشگری ایران

چکیده	۲۳
مقدمه	۲۴
منابع انسانی در صنعت گردشگری	۲۶
آموزش منابع انسانی در صنعت گردشگری	۲۷
توسعه پایدار صنعت گردشگری	۳۰
نقش آموزش در توسعه پایدار صنعت گردشگری	۳۱
بحث و نتیجه گیری	۳۲
پیشنهادهای	۳۳
منابع	۳۴

فصل چهارم: ظرفیت‌ها و توانمندی گردشگری پایدار فرهنگی در ایران

۳۷	چکیده
۳۸	مقدمه
۳۹	مبانی نظری
۴۶	پیشینه تحقیق
۴۷	روش تحقیق
۴۸	روش تجزیه و تحلیل داده‌ها
۴۸	اولویت‌بندی مولفه‌های شاخص فرهنگی در مدل گردشگری پایدار فرهنگی
۴۹	اولویت‌بندی مولفه‌های شاخص اقتصادی در مدل گردشگری پایدار فرهنگی
۴۹	اولویت‌بندی مولفه‌های شاخص اجتماعی در مدل گردشگری پایدار فرهنگی
۵۰	اولویت‌بندی مولفه‌های شاخص سیاسی در مدل گردشگری پایدار فرهنگی
۵۱	اولویت‌بندی مولفه‌های شاخص مدیریتی در مدل گردشگری پایدار فرهنگی
۵۱	اولویت‌بندی مولفه‌های شاخص زیست محیطی در مدل گردشگری پایدار فرهنگی
۵۲	اولویت‌بندی شاخص‌های مدل گردشگری پایدار فرهنگی
۵۴	بحث و نتیجه‌گیری
۵۵	پیشنهادها
۵۶	منابع

فصل پنجم: اولویت‌بندی شاخص‌ها و مولفه‌های مدل گردشگری پایدار فرهنگی در ایران

۵۹	چکیده
۶۰	مقدمه
۶۲	مبانی نظری
۶۴	پیشینه پژوهش
۶۶	روش پژوهش
۶۷	روش تجزیه و تحلیل داده‌ها
۶۷	اولویت‌بندی مولفه‌های شاخص فرهنگی در مدل گردشگری پایدار فرهنگی
۶۸	اولویت‌بندی مولفه‌های شاخص اقتصادی در مدل گردشگری پایدار فرهنگی
۷۰	اولویت‌بندی مولفه‌های شاخص اجتماعی در مدل گردشگری پایدار فرهنگی
۷۱	اولویت‌بندی مولفه‌های شاخص سیاسی در مدل گردشگری پایدار فرهنگی
۷۱	اولویت‌بندی مولفه‌های شاخص مدیریتی در مدل گردشگری پایدار فرهنگی
۷۲	اولویت‌بندی مولفه‌های شاخص زیست محیطی در مدل گردشگری پایدار فرهنگی
۷۳	اولویت‌بندی شاخص‌های مدل گردشگری پایدار فرهنگی

۷۷	 بحث و نتیجه گیری
۷۷	 پیشنهادها
۷۹	 منابع

فصل ششم: آسیب شناسی عوامل مختلف ناشی از بحران ویروس کرونای کووید-۱۹ در صنعت گردشگری	
۸۱	 چکیده
۸۲	 مقدمه
۸۷	 مفاهیم و تعاریف
۸۸	 بحران در صنعت گردشگری
۸۸	 مدیریت بحران در صنعت گردشگری
۹۰	 بحران ویروس کرونا (کووید-۱۹) در صنعت گردشگری
۹۲	 سفر امن یا گردشگری ایمن
۹۴	 گردشگری هوشمند
۹۷	 بحث و نتیجه گیری
۹۸	 پیشنهادها
۱۰۱	 منابع

فصل هفتم: بررسی رویکرد آینده پژوهی بر بحران کرونا کووید-۱۹ در صنعت گردشگری	
۱۰۵	 چکیده
۱۰۶	 مقدمه
۱۰۹	 تعاریف و مفاهیم
۱۰۹	 آینده
۱۱۱	 آینده پژوهی
۱۱۲	 آینده نگاری
۱۱۴	 تاثیر بحران ناشی از کرونا کووید-۱۹ بر صنعت گردشگری
۱۱۷	 آینده پژوهی در صنعت گردشگری و بحران کرونا
۱۲۰	 بحث و نتیجه گیری
۱۲۲	 پیشنهادها
۱۲۶	 منابع

فصل هشتم: بررسی سیر تحول صنعت گردشگری همراه با تغییرات تکنولوژیکی، نوآوری و خلاقیت

۱۲۹	 چکیده
۱۳۰	 مقدمه
۱۳۲	 مفاهیم و تعاریف

تغییر	۱۳۲
تغییرات تکنولوژیکی	۱۳۴
خلاقیت	۱۳۷
نوآوری	۱۳۸
تأثیر تغییرات تکنولوژیکی، نوآوری و خلاقیت بر صنعت گردشگری	۱۴۰
بحث و نتیجه‌گیری	۱۴۴
پیشنهادها	۱۴۶
منابع	۱۴۸

فصل نهم: بررسی و تحلیل نگرش دانش محوری به صنعت گردشگری

چکیده	۱۵۱
مقدمه	۱۵۲
تعاریف و مفاهیم	۱۵۴
پیچیدگی صنعت گردشگری	۱۵۵
انسان محوری صنعت گردشگری	۱۵۷
تخصصی بودن صنعت گردشگری	۱۵۸
تغییرات تکنولوژیکی و نوآوری	۱۵۹
حساس و شکننده بودن صنعت گردشگری در برابر بحران‌ها	۱۶۰
بحث و نتیجه‌گیری	۱۶۳
پیشنهادها	۱۶۴
منابع	۱۶۷

فصل دهم: تحلیل رویکرد چابک‌سازی کارآفرینانه در سازمان‌های وابسته به صنعت گردشگری

چکیده	۱۶۹
مقدمه	۱۷۰
تعاریف و مفاهیم	۱۷۲
کارآفرینی	۱۷۴
تأثیر چابک‌سازی در کارآفرینی صنعت گردشگری	۱۷۸
بحث و نتیجه‌گیری	۱۸۲
پیشنهادها	۱۸۴
منابع	۱۸۶

فصل یازدهم: آسیب‌شناسی نگرش عدم شناخت اثربخشی و سودمندی صنعت گردشگری در جوامع

۱۸۹	چکیده
۱۹۰	مقدمه
۱۹۲	دیدگاه‌های پارادوکس به صنعت گردشگری
۱۹۲	نظرات مثبت‌اندیشان
۱۹۴	صنعت گردشگری
۱۹۷	اثربخشی و سودمندی صنعت گردشگری
۲۰۱	بحث و نتیجه‌گیری
۲۰۳	پیشنهادها
۲۰۷	منابع

فصل دوازدهم: اثربخشی رویکرد تعالی چابک مدارانه سازمانی در توسعه پایدار صنعت گردشگری

۲۰۹	چکیده
۲۱۰	مقدمه
۲۱۳	تعاریف و مفاهیم
۲۱۳	تعالی سازمانی
۲۱۶	سرآمدی یا تعالی اخلاقی
۲۱۹	چابک‌سازی سازمانی
۲۲۱	تعالی چابک مدارانه در صنعت گردشگری
۲۲۳	بحث و نتیجه‌گیری
۲۲۳	پیشنهادها
۲۲۶	منابع

فصل سیزدهم: شناسایی رویکرد هوشمندسازی در اثربخشی و سودمندی صنعت گردشگری

۲۲۹	چکیده
۲۳۰	مقدمه
۲۳۱	تعاریف و مفاهیم
۲۳۱	مدیریت هوشمند
۲۳۳	جامعه هوشمند
۲۳۵	شهر هوشمند

۲۳۹.....	گردشگری هوشمند
۲۴۳.....	بحث و نتیجه‌گیری
۲۴۵.....	پیشنهادها
۲۴۷.....	منابع

فصل چهاردهم: تحلیل رویکرد تاب‌آوری هوشمندانه در مقابله با بحران‌ها و به ویژه ویروس کووید-۱۹ در صنعت گردشگری

۲۴۹.....	چکیده
۲۵۰.....	مقدمه
۲۵۳.....	تعاریف و مفاهیم
۲۵۳.....	نقش دولت‌ها در رویکرد تاب‌آوری
۲۵۶.....	نقش مدیران کسب و کارها در رویکرد تاب‌آوری
۲۵۷.....	تاب‌آوری هوشمندانه
۲۵۸.....	بحران ویروس کووید-۱۹ و تاب‌آوری
۲۵۹.....	تاب‌آوری در صنعت گردشگری در مواجهه با بحران‌ها
۲۶۳.....	بحث و نتیجه‌گیری
۲۶۴.....	پیشنهادها
۲۶۶.....	منابع

فصل پانزدهم: اثربخشی توسعه پایدار صنعت گردشگری بر رویکرد توسعه کارآفرینی پایدار

۲۶۷.....	چکیده
۲۶۸.....	مقدمه
۲۷۱.....	تعاریف و مفاهیم
۲۷۱.....	رویکرد کارآفرینی پایدار
۲۷۴.....	نیازهای رویکرد کارآفرینی پایدار در صنعت گردشگری
۲۷۸.....	اثرات پایداری رویکرد کارآفرینی بر ابعاد شش‌گانه اقتصادی، ...
۲۸۳.....	بحث و نتیجه‌گیری
۲۸۵.....	پیشنهادها
۲۸۷.....	منابع

فصل شانزدهم: اثربخشی رویکرد توسعه منابع انسانی با استعداد در توسعه پایدار صنعت گردشگری

۲۸۹.....	چکیده
۲۹۰.....	مقدمه
۲۹۲.....	تعاریف و مفاهیم
۲۹۲.....	نقش مدیران در رویکرد توسعه منابع انسانی

۲۹۴	 نقش آموزش در رویکرد توسعه منابع انسانی
۲۹۷	 نقش دولت‌ها در رویکرد توسعه منابع انسانی
۲۹۹	 نقش جوامع در رویکرد توسعه منابع انسانی
۳۰۱	 تاثیر رویکرد توسعه منابع انسانی در توسعه پایدار صنعت گردشگری
۳۰۴	 بحث و نتیجه‌گیری
۳۰۶	 پیشنهادها
۳۰۷	 منابع

فصل هفدهم: شناسایی اثربخشی و ارزشمندی توسعه پایدار صنعت گردشگری در پیشرفت جوامع

۳۰۹	 چکیده
۳۱۰	 مقدمه
۳۱۲	 تعاریف و مفاهیم
۳۱۲	 تاثیر توسعه پایدار صنعت گردشگری بر بعد اقتصادی جوامع
۳۱۴	 تاثیر توسعه پایدار صنعت گردشگری بر بعد اجتماعی جوامع
۳۱۶	 تاثیر توسعه پایدار صنعت گردشگری بر بعد سیاسی جوامع
۳۱۷	 تاثیر توسعه پایدار صنعت گردشگری بر بعد فرهنگی
۳۱۹	 تاثیر توسعه پایدار صنعت گردشگری بر بعد مدیریتی جوامع
۳۲۰	 تاثیر توسعه پایدار صنعت گردشگری بر بعد زیست محیطی جوامع
۳۲۳	 بحث و نتیجه‌گیری
۳۲۵	 پیشنهادها
۳۲۸	 منابع

فصل هجدهم: بررسی تحلیل موقعیت (SWOT) صنعت گردشگری ایران در قرن اخیر

۳۳۱	 چکیده
۳۳۲	 مقدمه
۳۳۳	 سیر تحول صنعت گردشگری در قرن اخیر
۳۴۰	 تحلیل موقعیت (SWOT) صنعت گردشگری طی قرن اخیر
۳۴۷	 بحث و نتیجه‌گیری
۳۴۸	 پیشنهادها
۳۴۹	 منابع

فصل نوزدهم: شناسایی اثربخشی خصوصی‌سازی در توسعه پایدار صنعت گردشگری

۳۵۱	 چکیده
۳۵۲	 مقدمه
۳۵۴	 اثربخشی خصوصی‌سازی در توسعه پایدار صنعت گردشگری
۳۵۶	 نقش بخش خصوصی در صنعت گردشگری

۳۵۸.....	نقش بخش دولتی در صنعت گردشگری
۳۶۰.....	مشارکت بخش دولتی و بخش خصوصی
۳۶۳.....	ویژگی‌های بخش خصوصی کارآمد و توانمند در صنعت گردشگری
۳۶۴.....	بحث و نتیجه‌گیری
۳۶۵.....	پیشنهادها
۳۶۷.....	منابع

فصل بیستم: آسیب‌شناسی تاثیر بحران‌ها به ویژه بحران تغییرات اقلیمی بر توسعه پایدار صنعت گردشگری

۳۶۹.....	چکیده
۳۷۰.....	مقدمه
۳۷۲.....	تاثیر بحران‌های طبیعی بر صنعت گردشگری
۳۷۴.....	تاثیر بحران‌های غیرطبیعی بر صنعت گردشگری
۳۷۶.....	تدابیر مقابله با بحران‌ها
۳۷۹.....	بحران تغییرات اقلیمی
۳۸۳.....	رویکرد تاب‌آوری
۳۸۵.....	بحث و نتیجه‌گیری
۳۸۶.....	پیشنهادها
۳۸۸.....	منابع

فصل بیست و یکم: بررسی تحلیل موقعیت (SWOT) صنعت گردشگری در استان اصفهان

۳۹۱.....	چکیده
۳۹۲.....	مقدمه
۳۹۳.....	تحلیل موقعیت (SWOT)
۳۹۵.....	نقاط قوت صنعت گردشگری در استان اصفهان
۳۹۸.....	نقاط ضعف صنعت گردشگری در اصفهان
۴۰۲.....	فرصت‌های صنعت گردشگری در استان اصفهان
۴۰۴.....	تهدیدهای صنعت گردشگری در استان اصفهان
۴۰۶.....	پیامدهای بحران خشکسالی ناشی از تغییرات اقلیمی
۴۰۸.....	بحث و نتیجه‌گیری
۴۰۹.....	پیشنهادها
۴۱۱.....	منابع